

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethicæ Doctrinæ Elementa, Et Enarratio Libri quinti
Ethicorum**

Melanchthon, Philipp

Witebergæ, 1583

VD16 ZV 20638

Tertivm.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56560](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56560)

EPITOME
TERTIVM.

Recitavi præcipua Epicuri argumenta, quibus postea plura addam. Sed prius explicabo argumentum, sumtum ex doctrina Ecclesie, quod non admonitis offundit caliginem.

Argui Epicuri.

Vita æterna & finis

ita æterna & laticia

et voluptas.

Voluptas, finis huius

Non voluptas sed scientia

hinc ita æterna et hinc

am deo gratias quod in

hinc laticia et gaudium

in Epicuri vitam

Illud est optimum, quod Lex Dei & Evangelium tanquam ultimum bonorum promittunt, & propter quod alia expeti iubent. Lex & Evangelium, promittunt in hac vita, & post hanc vitam obedientibus tranquillitatem seu lætitiã, ut dicitur: Beatus vir qui timet Dominum, opes & divitiæ in domo eius &c. Qui fecerit hæc, viuet in eis. Item: Gaudium vestrum in domino tollet à vobis. Ioh: 16. 21.

Pfal. 112.

Vita æterna non est principale bonum, sed voluptas & gaudium. Ergo laticia, quæ re ipsa est voluptas, summum bonum est.

vitæ in eis. Item: Gaudium vestrum in domino tollet à vobis. Ioh: 16. 21. Ergo laticia, quæ re ipsa est voluptas, summum bonum est.

Respondeo primum ad Minorem: Etsi verum est promitti in hac vita, & post hanc vitam, præmia, quæ comitantur virtutem, tamen hæc præmia non sunt principale bonum, quod expetendum est. Sicut de præmijs in hac vita manifestum est, & inter causas, cur Ecclesia cruci subiecta sit, hæc quoq; recensetur. Ideo Ecclesiam cruci subiectam esse, ut discat Deo propter ipsius gloriam, non propter nostras suavitates seruiendum esse, & tamen necesse est viuere aliquos, & habere aliqua vestra commoda, ut Ieremiam, Baptistam, Paulum & similes,

miles, sed tamen hanc ipsam ob causam ingentibus arumnis premuntur, & tandem interficiuntur, ut sciant Deo propter ipsius gloriam seruiendum esse, & summa bona esse, ipsam Dei agnitionem, celebrationem & obedientiam, non comoda, quæ sequuntur, quæ potius media sunt, seruitutis principalibus bonis, quàm vltiora bona. Sic & postea de vita æterna sciamus principale bonum esse sapientiam agnoscentem Deum, & iusticiam, non læticiam quæ sequitur. Ideo scriptum est: *Hæc est vita æterna, ut agnoscant te verum Deum, & quem misisti Iesum esse Christum.* Sed cum redacti in nihilum, non celebrant Deum, facile intelligi potest, necessariam esse vitam, & talem vitam, in qua non sint æterni dolores, qui impedirent celebrationem Dei.

Ioh. 17.

Facilis igitur responsio est. Rectum est appetere præmia, sed non ut principale bonum, sed quia necesse est celebrantes Deum, non redactos esse in nihilum, sicut scriptum est: *Non mortui laudabunt te Domine.* Ac in genere Regula tenenda est, Vult Deus & expeti, & à se peti bona summa & inferiora, sed ita, ut gradus non conturbentur, sicut scriptum est: *Primum quaerite regnum Dei, & cætera adjicientur vobis.* Et in precatone quotidiana, ambo genera coniunguntur: *Sanctificetur nomen tuum. Et, Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.*

C

I. Vult

I. Vult autem Deus, & in hac vita peti bona necessaria corpori, propter has quatuor causas, quarum prima est, ut agnoscamus, nos non esse suu viuere, nec casu spargi res necessarias vite corporis: Sed has ipsas res etiam Deo gubernante offerri, præsertim Ecclesiæ, iuxta illud, *Matthæi 10. Duo passeret asse uenunt, & unus ex illis non cadit super terram sine patre vestro: Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt.*

II. Quia sine vita, sine hospitij & politij non potest fieri propagatio doctrinæ. Et Deus hæc bona largitur, ut seruiant celebrationi & propagationi doctrinæ.

III. Ut harum rerum petitione exerceamus fidem & inuocationem.

ignis à cognati. *Gal. 55.* **IIII.** Ut admovent de promissione gratiæ, quam semper in inuocatione præluere oportet. Hæc quotidie in precatione consideranda sunt, & vera fide & spe expectanda sunt à Deo hæc bona, iuxta illud: *Iacta curam tuam in Deum, & ipse te enutriet, Et certò sentiunt hanc inuocationem & spem, non inanem esse, qui se hac consolatione sustentant. Et talibus in conspectu est discrimen graduum, cum suo ordine singula petunt, & vident principalem finem & alia inferiora bona, que seruiant agnitioni finis principalis.*

Alia responsio ad minorem. Respondeo: Lex & Euangelium promittunt principale bonum & sunt.

summum finem, Deum ipsum, sese communicantē,
et in hac vita conuersis, et in vita aeterna bea-
tis, iuxta dictum, Deus erit omnia in omnibus.

Hic finis principaliter expetendus est, qui est
ipsum summum bonum, ut scriptum est: Unus De-
us bonus est. Postea sequitur laticia, quæ est mi-
nus principale bonum. Hanc veram responsio-
nem pijs et eruditissimos studiosi expendant.

QUARTVM ARGVMENTVM

EPICVRI.

Duo bona potiora sunt uno: Virtus et res
secunda, sunt duo bona, sicut verissim-
um est, ingens ornamentum esse viro
tutis florentem fortunam: ut longè an-
tecellit Huiades Sigismundo Impera-
tori, et nemo non magis expetit curri-
culum Ioseph, quàm Ieremiæ.

Ergo virtus non est summum bonum, sed duo
coniuncta bona sunt expetenda.

Respondeo. Facilima est solutio: Duo coniun-
ta magis expetenda sunt. Verum est suo ordine,
et ita, ne præstantius amittatur, si coniungi
ambo non possunt. Et semper id quæritur, quod
suo loco quæq; necesse est quærere, quia necessaria
facienda sunt, id est, quæ cuiq; suo loco lex Dei
præcipit, ut dictum est: Lucerna pedibus meis ver-
bum tuum, non alia accersita πολυπραγμοσύνη.

C. 2

ambrosio

Psal. 119.